

Okresná prokuratúra Bratislava V

Prokofieievova ulica č. 4

851 01 Bratislava

„POŠTOU“

Mestská časť Bratislava – Petržalka
Kutlíkova 17
852 12 Bratislava – Petržalka

Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Petržalka Kutlíkova 17 PSČ 850 12	
Doslo dňa	16 -07- 2012
Číslo:	14340
Prísl.	0
Ukl. zn.	103
Referent:	

Vaše číslo: Naše číslo: Vybavuje: Bratislava
Pd 31/2012-7 Mgr. Keleová 26. 06. 2012

Vec: všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Petržalka z 06. 05. 1997 č. 2/1997 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvach v mestskej časti Bratislava – Petržalka v znení všeobecne záväzného nariadenia z 23. 09. 1997 č. 4/1997 – **protest prokurátora** podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a/bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

Proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava - Petržalka č. 2/1997 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvach v mestskej časti Bratislava – Petržalka, ktoré bolo schválené miestnym zastupiteľstvom Mestskej časti Bratislava – Petržalka dňa 06. 05. 1997 s účinnosťou od 01. 06. 1997, v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 4/1997 z 23. 09. 1997, účinného od 10. 10. 1997

podávam

podľa § 22 ods. 1 písm. a/bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
v znení neskorších predpisov

protest prokurátora.

Zároveň navrhujem pre nezákonnosť nariadenie v časti ustanovení § 1 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b/ a § 2 zmeniť alebo doplniť v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi. Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. je orgán verejnej správy povinný o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonny všeobecne záväzný právny predpis alebo jeho časť zrušiť, prípadne nahradíť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 Z. z. ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Odôvodnenie:

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava - Petržalka schválilo dňa 06. 05. 1997 všeobecne záväzné nariadenie č. 2/1997 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách v mestskej časti Bratislava – Petržalka, s účinnosťou od 01. 06. 1997. Dňa 23. 09. 1997, s účinnosťou od 10. 10. 1997, schválilo miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Petržalka všeobecne záväzné nariadenie č. 4/1997, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie č.2/1997 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách v mestskej časti Bratislava – Petržalka.

Týmto nariadením v časti bol porušený zákon.

Podľa § 1a ods. 2 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov mestská časť je územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavu; združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavu a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavu (ďalej len "štatút"); v tomto rozsahu má postavenie obce.

Podľa § 29 zákona o Bratislave ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozporu s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov zakazuje sa

- a) predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie
  1. osobám mladším ako 18 rokov,
  2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,
  3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,
  4. na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína,
  5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,
- b) podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,
- c) vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohrozit bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z. z. obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.

Týmito ustanoveniami sa miestne zastupiteľstvo pri schválení všeobecne záväzného nariadenia neriadilo.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov môže obec vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia. Ustanovenie § 15 ods. 2 písm. a/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov sa na mestské časti hlavného mesta pri schvaľovaní nariadení vzťahuje primerane.

Právnu úpravu ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov obsahuje zákon č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záhytných izeb v znení neskorších predpisov. Táto právna úprava je záväzná tak pre fyzické osoby a právnické osoby ako aj pre obce samotné. V zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení rozhodovanie v tejto oblasti patrí do samosprávnej pôsobnosti obce.

Od času prijatia nariadenia došlo k zmene zákona o obecnom zriadení, zákona č. 219/1996 Z. z. ako aj štatútu hlavného mesta. V súčasnosti sa na túto úpravu vzťahujú ustanovenia § 4 ods. 3 písm. n/ zákona o obecnom zriadení a § 2 ods. 4 zákona č. 219/1996 Z., v tomto smere je potrebné upraviť záhlavie nariadenia.

Právna úprava zákona č. 219/1996 Z. z. poskytuje obciam priestor na vlastné rozhodnutie, akým spôsobom si určia obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach, časové a priestorové pri zohľadnené konkrétnych potrieb mestskej časti a jej obyvateľov. Tieto miesta možného zákazu alebo obmedzenia zákon vymedzil uvedením „v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach“. Zákonodarca teda počíta s rôznorodými miestami, kde predaj, podávanie alebo požívanie alkoholu nie je spoločensky prospešné. Takéto miesta musia byť vymedzené konkrétnie, nielen všeobecne, aby sa adresáti právnej normy ľuďom mohli bez pochybností spravovať. V opačnom prípade by takáto norma mohla spôsobiť stav právnej neistoty, ktorý je v rozpore s ústavne zakotveným princípom právneho štátu. Nariadenie obce nesmie byť v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Vychádza sa pritom z princípov právneho štátu, podľa ktorého panstvo zákona platí pre všetky subjekty, ktoré svoje práva a povinnosti v rámci štátu vykonávajú, nie je možné, aby verejná moc samosprávnych subjektov vytvárala akési, od štátnej moci nezávislé právo. Išlo by o také pravidlá správania sa, hoci vydané v súlade so samosprávnou pôsobnosťou obce, ktoré by odporovali právnym predpisom vydaných štátom.

Pri skúmaní ústavnosti a zákonnosti všeobecne záväzného nariadenia nemožno odhliadnuť ani od toho, či posudzovaná podzákonná norma spĺňa základné obsahové požiadavky, medzi ktoré patrí aj dostatočne presné a zrozumiteľné vyjadrenie jej obsahu tak,

aby umožnila právnickým osobám a fyzickým osobám prispôsobiť svoje správanie. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 54/2000, z 31. októbra 2001).

Nariadenie v ustanovení § 1 ods. 1 zakazuje *požívať* alkoholické nápoje v čase od 04.00 hod do 02.00 hod (pre jednoznačnosť odporúčam doplniť 'nasledujúceho dňa') na verejných priestranstvách v mestskej časti Bratislava – Petržalka, predaj a podávanie týchto nápojov sa nezakazuje.

V doplnenom odseku 5 §u 1 sa zakazuje v čase od 04.00 do 02.00 (rovnako odporúčam doplniť 'nasledujúceho dňa') *predaj a podávanie alkoholických nápojov v stánkoch umiestnených na verejných priestranstvach*.

Miestne zastupiteľstvo v § 1 ods. 2 nariadenia vymedzilo *pojem verejné priestranstvo* s uvedením výnimky, pokiaľ takéto miesta nie sú vo vlastníctve iných právnických a fyzických osôb ako obce. Toto vymedzenie jednak nezohľadňuje pozemky vo vlastníctve hlavného mesta, ktoré má mestská časť vo svojom územnom obvode zverené do správy a jednak z neho nie je zrejmé, akým spôsobom majú adresáti právnej normy vlastníctvo týchto priestranstiev rozoznávať. Jednou z možností je konkrétnie vymedzenie určených verejných priestranstiev v prílohe nariadenia. Ich označenie sice zákon č. 219/1996 Z. z. výslovne nevyžaduje, túto povinnosť ukladá v § 7 len právnickým osobám a fyzickým osobám oprávneným na podnikanie, avšak vhodné označenie miest so zákazom alebo obmedzením požívania alkoholických nápojov napr. piktogramom môže prispieť k prevencii aj k vyšej vymožiteľnosti práva formou postihu jednotlivcov (otázka zavinenia).

Nariadenie v § 1 ods. 4 písm. b/ upravuje: *zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na verejné priestranstvo, na ktorom so súhlasom starostu je organizované podujatie*. Takéto nejednoznačné vymedzenie je v rozpore so zákonom. Nariadenie bližšie nešpecifikuje, ktoré podujatia tento výraz zahŕňa, čo znova umožňuje nejednoznačný výklad a nejednotný prístup k dotknutým subjektom v otázke posúdenia charakteru plánovaného podujatia, jeho adresátov, jeho zámeru a udelenia výnimky ohľadom predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov. Vzhľadom na nejednoznačnú právnu úpravu potom organizátor podujatia nemá možnosť svoje právo na rovnaký prístup vymôcť (hrozí tu svojvôľa jednotlivých úradníkov) a predajcovia a účastníci sú vystavení riziku porušenia právnej normy, a to nielen nariadenia mestskej časti, ale aj zákona.

Uvedené ustanovenie nariadenia je totiž v rozpore s § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 a 5 zákona č. 219/1996 Z. z. Zákon v tomto ustanovení zakazuje predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie
4. na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína,
5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov, s odkazom na súvisiace zákony č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve a zákon č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Pokiaľ teda miestne zastupiteľstvo chce zaviesť možnosť udelenia výnimky v tomto smere, je potrebné vymedziť v nariadení podmienky udelenia výnimky, vzťahujúce sa na neurčitý okruh subjektov za splnenia nariadením presne určených kritérií, za súčasného dodržania ustanovenia § 2 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 219/1996 Z. z..

ONŠOK V § 2 nariadenia je uvedené: *Porušenie nariadenia fyzickými osobami sa postihuje ako priestupok podľa osobitného predpisu s odkazom pod čiarou na ustanovenie § 42 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, čo je zrejme preklep, malo byť uvedené ustanovenie § 48*

zákona č. 372/1990 Zb. Mestská časť (obec) nedisponuje oprávnením týmto spôsobom tvoriť priestupkové právo a vytvárať skutkové podstaty priestupkov. Prejednávanie priestupkov je činnosťou, v ktorej sa právne normy aplikuj. Aplikáciu práva nie je možné stotožniť s tvorbou práva. Preto z oprávnenia aplikovať ustanovenia platnej právej úpravy priestupkového práva nemožno odvodiť oprávnenie priestupkové právo tvoriť, určovať správanie, ktoré sa vo všeobecne záväznom nariadení označí za priestupok. Povahu splnomocnenia na normotvornú činnosť má ustanovenie § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktoré uvádzajú: *priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.* Ani toto ustanovenie nemožno vytfnhať z kontextu právneho poriadku. Toto zákonné splnomocnenie sú orgány územnej samosprávy povinné vyklaňať a uplatňovať v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy SR. Za konanie, ktoré je priestupkom, lebo sa ním ohrozí alebo naruší verejný poriadok, môžu orgány územnej samosprávy vo všeobecne záväznom nariadení ustanoviť len také správanie, ktorým sa neuplatňuje Ústavou SR priznané základné právo alebo sloboda. Účelom ústavou priznaného práva na súkromie je nielen poskytnúť ochranu práv priznaných podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákoníka, ale zároveň aj zabrániť štátnym orgánom i orgánom územnej samosprávy, aby zasahovali do správania jednotlivca nad nevyhnutnú mieru a príliš neprimerane riadili jeho súkromný život" (II. ÚS 94/95).

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že znenie § 1 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b/ a § 2 predmetného všeobecne záväzného nariadenia naplnilo porušenie ustanovení citovaných zákonov. Z týchto dôvodov by malo byť prijaté nové nariadenie, ktoré zabezpečí súlad s platnými právnymi predpismi.

O zasadnutí miestneho zastupiteľstva ma, prosím, vopred upovedomte, na prejednaní protestu sa mienim zúčastniť.

Mgr. Alexandra Keleová
prokurátorka okresnej prokuratúry

leu